

Mr. P. G. VAN TIENHOVEN.

Op 19 November j.l. vierden wij den zestigsten verjaardag van den Voorzitter der Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten. Hij is ook Voorzitter van de Vereeniging de Hollandsche Molen, President van het Office International pour la protection de la Nature, bestuurslid van Heemschut, van de Nederlandsche Vereeniging voor Vogelbescherming, van haast alle Provinciale organisaties voor natuurbescherming (de welbekende „Landschappen”), van de Contactcommissie en van nog tal van organisaties op het gebied van natuurbescherming, natuurstudie en algemeene beschaving.

Wanneer men uitgenoodigd wordt, om zitting te nemen in een bestuur of comité, dan geschiedt dat dikwijls met de vergoelijkende mededeeling, dat het in het bijzonder om Uw gewaardeerden naam te doen is en dat de functie zelve weinig beslag op Uw tijd zal leggen. Nu heeft Van Tienhoven een naam, die klinkt als een klok, maar in geen enkel van de besturen, waarin hij zit, vervult hij alleen maar een stille, decoratieve rol, in tegendeel.

Wij mogen wel heel dankbaar zijn, dat een man als hij, zoo veelzijdig begaafd, zoo onverwoestbaar sterk, zoo vervuld van goed geloof, zijn leven heeft gewijd aan de schier hopelooze taak, om onder de tegenwoordige omstandigheden de menschheid te helpen beschermen tegen haar eigen oppervlakkige onredzaamheid, hier in ons eigen land en elders. Daarvoor mogen hij en zijn vrienden wel een onwrikbaar geloof hebben aan de beteekenis van de zuivere natuur voor wetenschap en zieleven.

Wij hebben in de veertig jaren dat ons tijdschrift bestaat, getrouw gepoogd, die beteekenis te benaderen en het blijkt telkens als een allereenvoudigste waarheid, dat wij geen enkel van onze landschappen kunnen missen, want daar leeft Nederland als natuurverschijnsel, en daar kunnen onze planten en dieren alleen in vrije ontwikkeling bestaan.

Dat veel van die landschappen behouden konden blijven, danken wij in de allereerste en voornaamste plaats aan Van Tienhoven, die nu al meer dan dertig jaren letterlijk nacht en dag gewerkt heeft als bestuurder van de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten en op hem is onze hoop gevestigd in den moeilijken tijd die nog voor ons ligt.

Vrienden en bewonderaars hebben hem willen eeren op zijn feestdag op een wijze, waaruit blijken moet, dat de mijlpaal van zestig jaren nog lang geen eindpaal is en zoo, dat hij steun vindt voor verder werk.

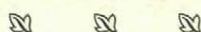
Hem is aangeboden een „Van Tienhoven-studiefonds voor wetenschappelijk werk in en voor natuurmonumenten”. Het vrij aanzienlijk kapitaal is voor uitbreiding vatbaar, ieder kan altijd het zijne er toe bijdragen en hoe grooter het is, des te meer en fraaier werk kan het verrichten.

De Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten heeft groote financiële verplichtingen en kan ieder oogenblik weer tot nieuwe inspanning worden geroepen. Het is telkens gebleken, dat zij zich moest beperken in de wetenschappelijke bewer-

king van haar bezittingen, in wetenschappelijk onderzoek aangaande nieuwe ondernemingen. En de Natuur staat niet stil, die wacht niet, tot dat wij toevallig eens wat geld hebben. Aan onze stranden, in onze wateren, in de velden hebben onophoudelijk veranderingen plaats, die wij trouw moeten registreeren, al was het alleen, om ze te leeren begrijpen. Nu glijdt als het ware het gebeuren tusschen onze vingers door. Onze eigen geheugenbeelden kunnen ons niet bevredigen, onze dagboeken schieten te kort. Wat is er in de laatste dertig jaren precies gebeurd met Griend? Hoe verloopt de verlanding in verschillende wateren? Dergelijke vragen mogen niet onbeantwoord blijven. Gelukkig beschikken wij tegenwoordig over de onvolprezen luchtkarteering en goede methoden van landschapsbeschrijving. En nu kan Van Tienhoven met zijn studiefonds een van de hooge belangen van de natuurbescherming behoorlijk behartigen: de verwerking van de wetenschappelijke waarden. Misschien wordt nu binnenkort de wensch vervuld, dien ik uitsprak bij de aankondiging van Steer's Scolt-Island.

Het noodlot achtervolgt onzen vriend, want voor verjaargeschenk krijgt hij nu weer een taak en wel een, die in moeilijkheid en ingewikkeldheid niet onderdoet voor alles wat hij tot nu toe heeft volbracht. Maar het is hem toevertrouwd en hij wordt ook in dit werk met liefde gadeslagen door zijn beste en trouwste vrienden.

JAC. P. THIJSSE.

SCHOORLSCH E DUINEN EN CULTUUR.

Ver naar achter, in het Schoorlsche duin, zijn nog prachtige ongerepte gedeelten. Daar zijn nog enkele geweldige duinmassieven in hun door moeder natuur gegeven vorm en kleur. Blinken met of zonder stuiverij. Daar liggen nog de oude heidevelden. Groot en klein. Niet van een onafzienbaarheid, maar wel van een niet te overtreffen sobere schoonheid. Er kunnen kleine kopjes in zijn of duinricheltjes doorslingeren. Ze kunnen worden begrensd en afgesloten door geweldige duincomplexen of zoo goed als vrijstaande blinken met nauw merkbare hellingen of plotseling oprijzende steilkanten. Maar alles is er één en bij elkaar behoorend: de hoogten, de laagten, valleien en vlakken. Zonder dissonant. De heide, die ligt daar, als een reuzenvacht gespreid. Met scheuren en inhammen en losse vlokken. Zooals de opdringende duinhellingen en de voorwaarden van den groei dit toelieten of mogelijk maakten na vele lange jaren. Met een dichten dikken kraag soms zoo plotseling eindigend aan de Oost- of Noordzijde van een vlak bij de langzaam glooiende West- of Zuidhelling van een blink. Maar ze kan ook dapper de steilere hooge en lage Noordhellingen van duinen en kopjes beklommen. Soms een heel duintje veroveren. Dan staat ze weer, als een kudde van bulten en bolletjes, in een laag slipje of klein dalletje op haar schoonst te bloeien in dat wonderlijk bijzondere paars. Daar kan de kamperfoelie dan ook bij zijn.

Ja, die vrijstaande groote pollen van de struikhei daar is het wonderlijk mee. Die schijnen alleen in het Schoorlsche gebied op haar mooist geschapen. Als reusachtige egels zitten ze er op de helling. Op de Veluwe en in Drente zag ik ze niet zoo mooi. Dan is er de dopheide op de laagste plekken en hier en daar staan de berkenstruiken, de vliegdennen en de wilgenboschjes. Om maar eens wat te noemen. De geweldige blinken en kleinere richels zijn in hoofdzaak begroeid met helm, buntgras, rendier- en bekermos. Op plaatsen ook bezet met de groote bulten van de kruipwilg, maar die kan ook in de vlakte met de hei een innig verbond sluiten. En dan